

поступку, ужива двоструку процесну заштиту у односу на могућност одлагања извршења која странкама у поступку (тражиоцу извршења и извршенику) није пружена. Претходно је наведено да ентитетски закони само тражиоцима извршења пружају процесно право да од извршног суда траже одлагање извршења, и то под врло строгим условима.

32. Независно од тога, за Уставни суд се поставља питање сврсисходности оваквог законског нормирања које пружа овлашћење извршном суду да одлучује о одлагању извршења под истим законским условима као парнични суд који је овлашћен да одлучује о истом питању у парничном поступку који је покренуло треће лице. Ово посебно у свјетлу околности што је један од услова за примјену члана 75. став (1) ЗИП-а да је треће лице покренуло парнични поступак. Стога се логичним намеће закључак да ће треће лице од парничног суда тражити одлагање извршења. Уставни суд сматра да је парнични суд у бољој позицији од извршног суда да процијени услове за доношење привремене мјере и одлагање извршења будући да располаже свим доказима које су странке поднијеле када одлучује о меритуму спора и основаности разлога због којих је треће лице покренуло парнични поступак. Према мишљењу Уставног суда, могућност да о истом питању под истим законским условима (одредбе чл. 270–282. ЗИП-а), поред парничног суда (који је евентуално одбио захтјев трећег лица или треће лице од парничног суда није ни тражило одлагање извршења), одлучује и извршни суд представља непотребан терет за извршни суд којим се успорава поступак извршења, што је супротно принципима извршног поступка. У вези с тим, Уставни суд подсјећа да један од принципа владавине права налаже да законска одредба треба бити у складу с јавним интересом и да се њом појединцу не може наметати претјеран терет, односно законска одредба мора бити пропорционална у односу на права и обавезе свих релевантних страна. Уставни суд не види у чему се огледа јавни интерес за овакво законско нормирање.

33. Уставни суд нарочито наглашава да Скупштина у остављеном року није доставила одговор на захтјев тако да је пропустила да образложи у чему се огледа *ratio* спорног законског нормирања, те јавни интерес којим се законодавац руководи приликом прописивања спорне одредбе. Уставни суд сматра да се спорним законским нормирањем ставља претјеран терет на странке у поступку које у извршном поступку немају обезбијеђену процесну заштиту од могуће злоупотребе трећих лица у коришћењу права да од извршног суда траже одлагање извршења. Оспорена одредба, према мишљењу Уставног суда, није ни пропорционална у односу на све стране у поступку јер се трећим лицима у извршном поступку без разумног оправдања пружа додатна процесна заштита, иако им је иста заштита под истим законским условима пружена у парничном поступку, чиме се доводи у питање принцип равноправности страна у извршном поступку. Све напријед наведено је за Уставни суд довољно да закључи да оспорена одредба члана 75. ЗИП-а није компатибилна са чланом I/2. Устава Босне и Херцеговине.

34. Одлучујући о дјеловању одлуке Уставног суда, у складу са чланом 61. став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да оспорена одредба члана 75. ЗИП-а престаје да важи наредног дана од дана објављивања ове одлуке Уставног суда.

Остали наводи

35. С обзиром на изнесени закључак, Уставни суд не види потребу да посебно испитује усклађеност оспорене одредбе са чланом II/3.е) и к) Устава Босне и Херцеговине и чланом 6. став 1. Европске конвенције и чланом 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију, те чланом II/4. Устава Босне и Херцеговине и чланом 14. Европске конвенције у вези са чланом II/3.е) и к) Устава Босне и Херцеговине и чланом 6. став 1. Европске конвенције и чланом 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију.

VII. Закључак

36. Уставни суд закључује да одредба члана 75. ЗИП-а није у складу с чланом I/2. Устава Босне и Херцеговине јер такво законско нормирање није у складу с јавним интересом, нити је пропорционално у односу на права и обавезе свих релевантних страна у извршном поступку.

37. На основу члана 59. ст. (1) и (2) и члана 61. став (2) и (3) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

38. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj U-24/25, rješavajući zahtjev **Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (sudija Robert Jović)**, na osnovu člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (2) tačka b), člana 59. st. (1) i (2) i člana 61. st. (2) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, potpredsjednica
Angelika Nußberger, potpredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudija
Marin Vukoja, sudija
Larisa Velić, sutkinja

na sjednici održanoj 14. maja 2026. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odлучујући о захтјеву **Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (sudija Robert Jović)** за ocjenu kompatibilnosti člana 75. Zakona o izvršnom postupku ("Službeni glasnik Brčko distrikta" br. 39/13, 47/17 i 2/21),

utvrđuje se da član 75. Zakona o izvršnom postupku ("Službeni glasnik Brčko distrikta" br. 39/13, 47/17 i 2/21) nije u skladu sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

U skladu sa članom 61. stav (2) Ustava Bosne i Hercegovine ukida se član 75. Zakona o izvršnom postupku ("Službeni glasnik Brčko distrikta" br. 39/13, 47/17 i 2/21).

Ukinuti član 75. Zakona o izvršnom postupku ("Službeni glasnik Brčko distrikta" br. 39/13, 47/17 i 2/21), u skladu sa članom 61. stav (3) Pravila Ustavnog suda, prestaje važiti narednog dana od dana objavljivanja odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE**I. Uvod**

1. Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (sudija Robert Jović; u daljnjem tekstu: podnosilac zahtjeva) podnio je 7. augusta 2025. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu kompatibilnosti člana 75. Zakona o izvršnom postupku ("Službeni glasnik Brčko distrikta" br. 50/13, 47/17 i 2/21; u daljnjem tekstu: ZIP) sa članom II/3.e) i k) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija) i članom 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju, te članom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i članom 14. Evropske konvencije u vezi sa članom II/3.e) i k) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stav 1. Evropske konvencije i članom 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na osnovu člana 23. stav (2) Pravila Ustavnog suda, od donosioca osporenog zakona Skupštine Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Skupština) zatraženo je 21. augusta 2025. godine da u roku od 30 dana od prijema dopisa dostavi odgovor na zahtjev.

3. Skupština nije dostavila odgovor na zahtjev u ostavljenom roku.

III. Zahtjev**a) Predmet povodom kojeg je zahtjev pokrenut**

4. Podnosilac zahtjeva je naveo da se pred Apelacionim sudom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Apelacioni sud) vodi žalbeni postupak u izvršnom predmetu tražilaca izvršenja (prvog do sedmog reda) protiv izvršenika "Oris" d.o.o. Brčko (u daljnjem tekstu: izvršenik) radi naplate duga. Tražilac izvršenja prvog reda "Banka Poštanska štedionica" a.d. Banja Luka (u daljnjem tekstu: tražilac izvršenja prvog reda) 8. jula 2015. godine podnio je prijedlog za izvršenje na osnovu notarski obrađenog ugovora o zasnivanju hipoteke od 27. juna 2014. godine protiv izvršenika na njegovim nekretninama radi namirenja novčanog potraživanja u iznosu od 2.306.403,05 KM, zajedno s kamatama. Prvostepeni sud je uvažio prijedlog te je 10. jula 2015. godine donio rješenje o izvršenju.

5. Treće lice u izvršnom postupku R. M. je 20. maja 2016. godine izjavilo prigovor protiv rješenja o izvršenju. Zaključkom prvostepenog suda od 20. juna 2016. godine treće lice R. M. upućeno je na pokretanje pamičnog postupka radi utvrđenja da je izvršenje nedopušteno.

6. Treće lice R. M. je 12. jula 2016. godine podnijelo tužbu Osnovnom sudu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Osnovni sud) tražeći da se utvrdi da je izvršenje koje je određeno rješenjem o izvršenju od 10. jula 2015. godine nedopušteno te da se odredi mjera osiguranja kojom bi se odložilo izvršenje. Podneskom od 9. marta 2017. godine treće lice R. M. je od izvršnog suda tražilo da se izvršenje odloži do pravomoćnog okončanja pamičnog postupka, što je prvostepeni sud rješenjem od 12. aprila 2017. godine odbio. Apelacioni sud je odlukom od 14. septembra 2017. godine uvažio žalbu trećeg lica R. M., ukinuo osporeno prvostepeno rješenje vrativši predmet na ponovno odlučivanje. Osnovni sud je u ponovnom postupku rješenjem od 9. oktobra 2017. godine ponovo odbio zahtjev trećeg lica za odlaganje izvršenja, ali je drugostepeni sud po žalbi trećeg lica usvojio zahtjev i odložio izvršenje do pravomoćnog okončanja pamičnog postupka koji se vodi kod Osnovnog suda.

7. Pamični postupak je pravomoćno okončan presudom Apelacionog suda od 20. juna 2023. godine kojom je u cijelosti

odbijen tužbeni zahtjev trećeg lica R. M. kojim je traženo da se utvrdi da je izvršenje nedopušteno. Prvostepeni izvršni sud je nakon stjecanja uvjeta na nastavak izvršnog postupka donio zaključak od 26. jula 2024. godine kojim je odredio ročište za drugu prodaju nekretnina za 27. septembar 2024. godine. Treća lica u izvršnom postupku Ž. M. (suosnivač i direktor izvršenika) i "Logistics concept" d.o.o. Brčko su 15. odnosno 22. augusta 2024. godine podnijela zahtjeve za odlaganje izvršenja na osnovu člana 75. stav 1. ZIP-a do okončanja pamičnih postupaka koje su pokrenula. Prvostepeni izvršni sud je odbio zahtjeve rješenjem od 30. septembra 2024. godine. Treća lica Ž. M. i "Logistics concept" d.o.o. Brčko podnijela su žalbe protiv prvostepenog rješenja kojim je odbijen zahtjev za odlaganje izvršenja. Predmet se trenutno nalazi u fazi odlučivanja o žalbi pred Apelacionim sudom.

8. Istovremeno, prvostepeni sud je 30. septembra 2024. godine održao ročište na kojem je zaključkom utvrdio da su izvršenikove nekretnine koje su bile predmet izvršenja prodane tražiocu izvršenja prvog reda, nakon čega je sud 9. oktobra 2024. godine donio rješenje o dosudi. Rješenje o dosudi osporili su izvršenik i treća lica Ž. M. i "Logistics concept" d.o.o. Brčko.

9. Podnosilac zahtjeva smatra da je za pravilno odlučivanje o žalbama trećih lica nužno prethodno ispitati ustavnost odredbe člana 75. ZIP-a jer od njegove primjene zavisi pravna valjanost provedenih radnji prvostepenog suda, pa samim tim i institucionalna kontrola provedenih radnji u žalbenom postupku.

b) Navodi iz zahtjeva

10. Podnosilac zahtjeva smatra da odredbe člana 75. ZIP-a nisu u skladu sa članom II/3.e) i k) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stav 1. Evropske konvencije i članom 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju, te članom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i članom 14. Evropske konvencije u vezi sa članom II/3.e) i k) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stav 1. Evropske konvencije i članom 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju. U vezi s tim, podnosilac zahtjeva je podsjetio da, prema praksi Ustavnog suda i Evropskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Evropski sud), država ima pozitivnu obavezu da organizira sistem izvršenja presuda i drugih izvršnih isprava na djelotvoran način kako u normativnom dijelu tako i u praksi, te da osigura izvršenje bez nepotrebnog odlaganja. Podnosilac zahtjeva se pozvao na praksu Evropskog suda zauzetu u predmetima *Scollo protiv Italije* i *Fuklev protiv Ukrajine*. Navodi da su zakonodavci u Bosni i Hercegovini propisali da je načelo hitnosti jedno od osnovnih načela izvršnog postupka. To načelo se u bitnom ogleda u propisivanju kratkih rokova za preduzimanje izvršnih radnji kako u odnosu na stranke tako i u odnosu na izvršni sud. Takvo zakonsko normiranje pravda se razlozima ekonomičnosti i djelotvornosti izvršnog postupka jer se izvršna stvar rješava u kratkom roku i bez nepotrebnih troškova, pri čemu izvršenik od početka ima jasan pregled izvršnih radnji koje će se preduzimati u daljnjem toku izvršenja. Navedeno implicira da je izvršni postupak hitan i da kao takav ne trpi bilo kakvo nepotrebno odugovlačenje ili zastoje.

11. Podnosilac zahtjeva navodi da je zakonodavac, zbog same prirode izvršnog postupka i njegovih ciljeva, jasno regulirao da se kao stranke u izvršnom postupku pojavljuju isključivo tražilac izvršenja i izvršenik. Svi ostali učesnici u postupku, uključujući i treća lica, nemaju status stranke u postupku. Podnosilac zahtjeva smatra da sistem pravila izvršnog postupka ne može biti koncipiran tako da se trećim licima daju veća i značajnija prava nego što ih imaju stranke u izvršnom postupku (tražilac izvršenja i izvršenik) jer to nije kompatibilno s prirodom i ciljevima izvršnog postupka. Nadalje, podnosilac zahtjeva smatra

da sistem pravila izvršnog postupka normativno treba da regulira situaciju kada se tokom izvršnog postupka pojavi treće lice koje tvrdi da u pogledu predmeta izvršenja ima takvo pravo koje sprečava izvršenje. Takvu situaciju je zakonodavac u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BDBiH) normativno regulirao u odjeljku "VI – Prigovor trećeg lica" ZIP-a tako što je propisao pretpostavke za podnošenje prigovora trećeg lica (član 63), odluke suda po prigovoru trećeg lica (član 64), kao i mogućnost upućivanja na pamicu (član 65). Kako odredbe člana 65. ZIP-a pružaju trećim licima značajnu procesnu garanciju u zaštiti njihovih prava, ta okolnost jasno ukazuje na sistemsku nelogičnost odredbe člana 75. ZIP-a i njenu nekompatibilnost s načelom vladavine prava i pravne sigurnosti. U vezi s tim, podnosilac zahtjeva navodi da treće lice u izvršnom postupku ima dodatnu zakonsku mogućnost da u nastavku izvršnog postupka može tražiti odlaganje izvršenja uprkos procesnim garancijama koje su mu date odredbom člana 65. ZIP-a. Podnosilac zahtjeva smatra da treće lice u izvršnom postupku na osnovu garancija iz čl. 65. i 75. ZIP-a uživa dvostruku procesnu zaštitu po istom osnovu (mogućnost da u pamicu kroz primjenu instituta sudske mjere osiguranja traži odlaganje izvršenja u smislu odredbe člana 65. stav 2. ZIP-a), te da u izvršnom postupku traži odlaganje izvršenja na osnovu odredbe člana 75. ZIP-a. Takve procesne garancije koje se pružaju trećem licu, koje nije stranka u postupku, prema mišljenju podnosioca zahtjeva, nisu kompatibilne s prirodom i ciljem izvršnog postupka. Podnosilac zahtjeva navodi da normiranje većeg kruga lica, koja će imati pravo da traže odlaganje izvršenja, sistem izvršenja čini nedjelotvornim i neizvjesnim. U vezi s tim, podnosilac zahtjeva je naveo da entitetski zakoni o izvršnom postupku daju ovlaštenje isključivo tražiocu izvršenja da traži odlaganje izvršenja. Podnosilac zahtjeva se u vezi s tim pozvao na stav Ustavnog suda izražen u tački 36. Odluke broj AP-533/18 od 17. decembra 2019. godine u kojem se Ustavni sud referirao na pitanje koje se zahtjevom pokreće. Prema mišljenju podnosioca zahtjeva, egzistiranje odredbe člana 75. ZIP-a ima višestruke negativne posljedice po ostvarivanje ustavnih i konvencijskih prava tražioca izvršenja. Tražilac izvršenja koji je izvršni postupak pokrenuo na teritoriji BDBiH nalazi se u nepovoljnijoj poziciji u odnosu na tražioca izvršenja koji je izvršni postupak pokrenuo u nekom od entiteta Bosne i Hercegovine u kojima ne postoji procesna mogućnost odlaganja izvršenja na prijedlog trećeg lica. Takva normativna nesaglasnost za posljedicu ima neravnotežan položaj tražilaca izvršenja u BDBiH u odnosu na tražioce izvršenja u entitetima u vezi s pravom na pravično suđenje u odnosu na suđenje u razumnom roku, te pravo na djelotvorno ostvarivanje imovinskih prava. U vezi s tim, podnosilac zahtjeva je naglasio da svako odlaganje izvršenja ima za posljedicu uvećanje troškova izvršnog postupka, ali i zakonskih zateznih kamata koje padaju na teret izvršenika. Podnosilac zahtjeva smatra da takvu zakonsku nesaglasnost treba ukloniti iz pravnog prometa Bosne i Hercegovine, čime bi se ostvarila ne samo harmonizacija propisa već i vladavina prava i pravna sigurnost u punom kapacitetu za sve građane Bosne i Hercegovine.

12. Podnosilac zahtjeva smatra da osporena odredba člana 75. ZIP-a ne ispunjava standarde kvaliteta "zakona" u kontekstu vladavine prava i pravne sigurnosti jer ne precizira, niti konkretizira uvjete za njenu primjenu. Odlaganje izvršenja na prijedlog trećeg lica primjenom člana 75. ZIP-a ukazuje se problematičnim kada treće lice paralelno traži odlaganje izvršenja i u parničnom i u izvršnom postupku, pa ukoliko se zahtjevu udovolji, postoji mogućnost da se izvršni postupak nalazi u stanju

mirovanja do pravomoćnog okončanja parničnog postupka, što može trajati duži period. U tom periodu stranke u postupku ne mogu učiniti ništa kako bi se izvršenje provelo u što kraćem roku i sa što manjim troškovima postupka. Zakonsko normiranje iz člana 75. ZIP-a nije ni proporcionalno u kontekstu ustavnog i konvencijskog prava na pravično suđenje (pravo na suđenje u razumnom roku) i prava na imovinu, odnosno prava na hitno i djelotvorno prinudno ostvarivanje imovinskih prava. Podnosilac zahtjeva navodi da mijesanje u konvencijska prava ne smije ići dalje od potrebnog da bi se postigao legitiman cilj. U konkretnom slučaju zakonodavac u BDBiH je propisivanjem da se izvršenje može odgoditi na zahtjev trećeg lica stavio pretjeran teret na tražioca izvršenja i izvršenika koji treba da trpe radi ostvarivanja prava trećeg lica koje nije stranka u izvršnom postupku. Podnosilac zahtjeva stoga smatra da odredbe člana 75. ZIP-a krše načelo procesne ravnopravnosti stranaka. U vezi s tim, podnosilac zahtjeva je podsjetio da treće lice zaštitu svojih imovinskih prava u izvršnom postupku može ostvariti u punom kapacitetu primjenom odredbi čl. 63–65. ZIP-a. Stoga, kako podnosilac zahtjeva navodi, dodatna zakonska mogućnost iz člana 75. ZIP-a koja trećem licu omogućava da traži odlaganje izvršenja, na tražioca izvršenja i izvršenika stavlja pretjeran i prekomjeran teret, čime se ne postiže pravična ravnoteža između interesa stranaka u postupku i njihovih ustavnih i konvencijskih prava i prava trećih lica.

IV. Relevantni propisi

13. Zakon o izvršnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine" br. 39/13, 47/17 i 2/21)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1. stav (1)

Sadržaj Zakona

(1) *Zakonom o izvršnom postupku (u daljnjem tekstu: Zakon) uređuje se postupak po kojem sudovi i notari Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt) provode prinudno ostvarenje potraživanja na osnovu izvršnih i vjerodostojnih isprava (u daljnjem tekstu: izvršni postupak), te obezbjeđenje potraživanja (u daljnjem tekstu: postupak obezbjeđenja), ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.*

Član 2. tač. od 2) do 7)

Značenje pojedinih izraza

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju ova značenja:

2) *"tražilac izvršenja" označava lice koje je pokrenulo postupak radi izvršenja nekog potraživanja te lice u čiju je korist taj postupak pokrenut po službenoj dužnosti,*

3) *"predlagač obezbjeđenja" označava lice koje je pokrenulo postupak radi obezbjeđenja nekog potraživanja te lice u čiju je korist taj postupak pokrenut po službenoj dužnosti,*

4) *"izvršenik" označava lice protiv kojeg se potraživanje ostvaruje,*

5) *"protivnik obezbjeđenja" označava lice protiv kojeg se potraživanje obezbjeđuje,*

6) *"stranka" označava tražioca izvršenja i izvršenika te predlagača obezbjeđenja i protivnika obezbjeđenja,*

7) *"učesnik" označava lice koje u postupku izvršenja ili obezbjeđenja nije stranka, a u postupku učestvuje zbog toga što se u njemu odlučuje o nekom njegovom pravu ili zbog toga što za to ima pravni interes,*

Član 6.

Hitnost i redoslijed postupanja

(1) U postupku izvršenja i obezbjeđenja sud je dužan da postupi hitno.

(2) Osnovni sud je dužan da predmete uzima u rad redom kako ih je primio, osim ako priroda potraživanja ili posebne okolnosti zahtijevaju da se postupi drugačije.

VI - PRIGOVOR TREĆEG LICA

Član 63.

Pretpostavke za prigovor

(1) Lice koje tvrdi da u pogledu predmeta izvršenja ima takvo pravo koje sprečava izvršenje može podnijeti prigovor protiv izvršenja tražeći da se izvršenje na tom predmetu proglaši nedopuštenim u obimu u kojem su prava tog trećeg lica zahvaćena izvršenjem.

(2) Prigovor se može podnijeti do okončanja izvršnog postupka. Podnošenje prigovora ne sprečava provedbu izvršenja i ostvarenje potraživanja tražioca izvršenja, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(3) Sud će prigovor dostaviti tražiocu izvršenja i izvršeniku i pozvati ih da se, u roku od osam (8) dana, izjasne o prigovoru.

Član 64. stav (1)

Odluke suda po prigovoru trećeg lica

(1) Sud će o prigovoru trećeg lica odlučiti u izvršnom postupku ili će podnosioca prigovora, zaključkom, uputiti da svoja prava ostvaruje u parnici.

Član 65.

Upućivanje na parnicu

(1) Upućivanje na parnicu, propisano članom 64 stavom 1 ovog zakona, ne sprečava provedbu izvršenja, niti ostvarenje potraživanja tražioca izvršenja.

(2) U parnici iz člana 64 stava 1 ovog zakona, podnosilac prigovora iz člana 63 ovog zakona može tražiti odlaganje izvršenja, pri čemu parnični sud, na odgovarajući način, primjenjuje odredbe parničnog postupka o određivanju sudskih mjera osiguranja.

(3) Ukoliko donese rješenje o odlaganju izvršenja, parnični sud će odrediti i vrijeme na koje se ono odlaže, te ga, po službenoj dužnosti, dostaviti izvršnom sudu na provođenje.

(4) Izvršni sud će, nakon prijema rješenja iz stava 3 ovog člana, zaključkom odgoditi daljnje izvršenje i nastaviti će ga, na prijedlog tražioca izvršenja, nakon pravosnažnosti odluke kojom parnični sud stavlja van snage rješenje o odgodi izvršenja ili odbacuje tužbu podnosioca prigovora, odnosno odbija njegov tužbeni zahtjev. Izvršne radnje, preduzete do nastavka izvršnog postupka, ostaju na snazi.

(5) Ako prvostepeni parnični sud usvoji tužbeni zahtjev trećeg lica da se izvršenje proglaši nedopuštenim i ukine rješenje o izvršenju, naložit će i obustavu izvršnog postupka. Nakon pravosnažnosti ove odluke parničnog suda, izvršni sud će, rješenjem, utvrditi da je izvršni postupak obustavljen i ukinuti sve provedene radnje.

(6) Odlukom o prigovoru trećeg lica, koju izvršni sud donese na osnovu člana 64 stava 2 ovog zakona, ne dira se u prava tog lica da i nakon te odluke ostvaruje svoja prava protiv tražioca izvršenja, odnosno izvršenika u posebnoj parnici.

(7) Treće lice može se koristiti pravima predviđenim stavom 2 ovog člana samo ako je parnica radi ostvarenja njegovih prava protiv tražioca izvršenja, odnosno izvršenika, pokrenuta na osnovu zaključka u upućivanju na parnicu iz člana 64 stava 1 ovog zakona.

VIII - ODLAGANJE, OBUSTAVA I OKONČANJE IZVRŠENJA

Član 72.

Odlaganje izvršenja na prijedlog tražioca izvršenja

(1) Ako zakonom nije drugačije određeno, izvršenje se može odložiti potpuno ili djelimično na prijedlog tražioca izvršenja ako provođenje rješenja nije otpočelo. Ako više tražilaca izvršenja učestvuje u izvršnom postupku, pa samo neki od njih traže odlaganje, sud će samo u odnosu na tog tražioca izvršenja odložiti izvršenje. Tražilac izvršenja može samo jednom, u okviru razumnog roka, predložiti odlaganje izvršenja u toku postupka, što će cijeliti sud u svakom konkretnom slučaju.

(2) Ako je provođenje izvršenja otpočelo, a izvršenik se u roku koji mu je sud odredio izjasnio protiv odlaganja, sud će odlučiti o opravdanosti prijedloga za odlaganje.

(3) Ako je zakonom predviđeno da se izvršenje mora tražiti u određenom roku, tražilac izvršenja može podnijeti prijedlog za odlaganje u tom roku.

Član 73.

Odbijanje prijedloga za odlaganje izvršenja

Sud će odbiti prijedlog za odlaganje ako tražilac izvršenja u roku koji mu sud odredi, nije dao jamstvo za štetu koju bi izvršenik ili treće lice moglo trpjeti zbog provođenja izvršenja.

Član 74.

Odlaganje izvršenja na osnovu saglasnosti stranaka

Ako se tražilac izvršenja i izvršenik saglasnim prijedlogom o odlaganju izvršenja obrate sudu, sud će odrediti odlaganje, ne ispitujući postoje li za to propisane pretpostavke.

Član 75.

Odlaganje izvršenja na osnovu prijedloga trećeg lica

(1) Na zahtjev lica koje je tražilo da se izvršenje na određenom predmetu proglaši nedopuštenim sud će odložiti izvršenje u pogledu toga predmeta, ako to lice učini vjerovjnim postojanje svog prava, te da bi provedbom izvršenja pretrpjelo nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu, uz uslov da u roku pokrene parnicu na koju je upućen.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, sud može, na prijedlog tražioca izvršenja, odlaganje izvršenja usloviti davanjem jamstva.

Član 76.

(Vrijeme za koje se izvršenje odlaže)

(1) Sud će odložiti izvršenje za vrijeme koje je tražilac izvršenja odredio, ili na vrijeme koje, prema okolnostima slučaja, smatra opravdanim, ali ne na duže od šest (6) mjeseci.

(2) Izuzetno, sud može na prijedlog tražioca izvršenja odložiti izvršenje i na duži vremenski period ukoliko su tražilac izvršenja i izvršenik zaključili pismeni sporazum, ali ne duže od godinu dana.

(3) Ako je tražilac izvršenja podnio prijedlog za odlaganje izvršenja u slučaju u kome je zakonom predviđeno da se izvršenje ima tražiti u određenom roku, izvršenje se ne može odložiti za vrijeme duže od tog roka.

Član 77.

(Nastavljanje odloženog postupka)

(1) Odloženo izvršenje nastavlja se na prijedlog tražioca izvršenja prije isteka ili po isteku roka na koje je odloženo.

(2) Ako tražilac ne predloži nastavak izvršnog postupka ni po isteku roka od trideset (30) dana od dana isteka vremena na koje je izvršenje odloženo, sud će obustaviti izvršenje.

XXIX - PRIVREMENE MJERE

1. Opće odredbe

Član 270.

Prijedlog za određivanje privremene mjere

(1) Privremena mjera može se predložiti prije pokretanja i tokom sudskog ili upravnog postupka te nakon završetka tih postupaka, sve dok izvršenje ne bude sprovedeno.

(2) U prijedlogu za određivanje privremene mjere predlagač obezbjeđenja mora istaći zahtjev u kojem će tačno označiti potraživanje čije obezbjeđenje traži, odrediti kakvu mjeru traži i vrijeme njenog trajanja te, kada je to potrebno, sredstva obezbjeđenja kojima će se privremena mjera prinudno ostvariti te predmet obezbjeđenja, uz odgovarajuću primjenu pravila ovog zakona o sredstvima i predmetu izvršenja. U prijedlogu se moraju navesti činjenice na kojima se zasniva zahtjev za određivanje privremene mjere te predložiti dokazi kojima se ti navodi potkrepljuju. Predlagač obezbjeđenja dužan je te dokaze, po mogućnosti, priložiti uz prijedlog

Član 271. stav (1)

Rješenje o određivanju privremene mjere

(1) U rješenju o određivanju privremene mjere sud će, ako je to potrebno s obzirom na vrstu mjere i svrhu koja se njome treba postići, odrediti, na prijedlog predlagača obezbjeđenja i sredstva kojima će se ona prinudno ostvariti, te predmet obezbjeđenja, uz odgovarajuću primjenu pravila ovog zakona o određivanju sredstava i predmeta izvršenja u rješenju o izvršenju.

Član 272.

Dozvoljenost privremene mjere

(1) Privremena mjera može se odrediti i radi obezbjeđenja nedospjelih i uslovnih potraživanja.

(2) Privremena mjera nije dozvoljena ako postoje uslovi za određivanje prethodne mjere kojom se može postići ista svrha obezbjeđenja.

2. Privremene mjere radi obezbjeđenja novčanog potraživanja

Član 274. st. (1) i (2)

Uslovi za određivanje privremene mjere

(1) Privremena mjera radi obezbjeđenja novčanog potraživanja može se odrediti ako predlagač obezbjeđenja učini vjerovatnim postojanje potraživanja i opasnost da će bez takve mjere protivnik obezbjeđenja spriječiti ili znatno otežati naplatu potraživanja time što će svoju imovinu otuđiti, prikriti ili na drugi način njom raspolagati.

(2) Predlagač obezbjeđenja ne mora dokazivati opasnost iz stava 1 ovog člana ako učini vjerovatnim da bi predloženom mjerom protivnik obezbjeđenja pretrpio samo neznatnu štetu.

Član 275. stav (1)

Vrste privremenih mjera radi obezbjeđenja novčanog potraživanja

(1) Radi obezbjeđenja novčanog potraživanja može se odrediti svaka mjera kojom se postiže svrha takvog obezbjeđenja, a naročito:

1) zabrana protivniku obezbjeđenja da otuđi ili optereti pokretne stvari, oduzimanje tih stvari i njihovo povjeravanje na čuvanje predlagaču obezbjeđenja ili trećem licu,

2) oduzimanje i polaganje gotovog novca, vrijednosnih papira i sl. u sud,

3) zabrana protivniku obezbjeđenja otuđenja ili opterećenja svoje nepokretnosti ili stvarnih prava koja su na nepokretnosti uknjižena u njegovu korist, uz zabilježbu te zabrane u zemljišnu knjigu,

4) zabrana dužniku protivnika obezbjeđenja da dobrovoljno ispuni svoju obavezu protivniku obezbjeđenja te zabrana

protivniku obezbjeđenja da primi ispunjenje te obaveze odnosno da raspolaze svojim potraživanjima,

5) nalog pravnom licu koje obavlja poslove platnog prometa da protivniku obezbjeđenja ili trećem licu, na osnovu naloga protivnika obezbjeđenja, uskrati s dužnikova računa isplatu novčanog iznosa za koji je određena privremena mjera.

3. Privremene mjere radi obezbjeđenja nenovčanog potraživanja

Član 276.

Uslovi za određivanje privremene mjere

(1) Radi obezbjeđenja nenovčanog potraživanja može se odrediti privremena mjera ako predlagač obezbjeđenja učini vjerovatnim postojanje svog potraživanja i opasnost da bi bez takve mjere protivnik obezbjeđenja spriječio ili znatno otežao ostvarenje potraživanja, posebno time što bi promijenio postojeće stanje stvari.

(2) Privremena mjera može se odrediti i kad predlagač obezbjeđenja učini vjerovatnim da je mjera potrebna da bi se spriječilo nasilje ili nastanak nenadoknadive štete.

(3) Odredbe člana 274 stava 2 i stava 3 ovog zakona primjenjuju se i pri određivanju privremenih mjera radi obezbjeđenja nenovčanih potraživanja.

Član 277. stav (1) tač. od 1) do 5) i stav (2)

Vrste privremenih mjera radi obezbjeđenja nenovčanih potraživanja

(1) Radi obezbjeđenja nenovčanih potraživanja može se odrediti svaka mjera kojom se postiže svrha takvog obezbjeđenja, a naročito:

1) zabrana otuđenja i opterećenja pokretnih stvari na koje je upravljeno potraživanje, njihovo oduzimanje i povjeravanje na čuvanje predlagaču obezbjeđenja ili trećem licu,

2) zabrana otuđenja i opterećenja dionica, osnivačkog i drugih udjela na koje je upravljeno potraživanje, uz zabilježbu navedene zabrane u odgovarajući popis, a po potrebi i u sudskom upisniku; zabrana korištenja ili raspolaganja pravima po osnovi takvih dionica, odnosno udjela; povjeravanje dionica odnosno udjela na upravu trećem licu,

3) zabrana otuđenja i opterećenja drugih prava na koje je upravljeno potraživanje, uz povjeravanje uprave tim pravima trećem licu,

4) zabrana otuđenja i opterećenja nepokretnosti na koju je upravljeno potraživanje ili stvarnih prava upisanih na nepokretnosti na koja je upravljeno potraživanje, uz zabilježbu zabrane u zemljišnu knjigu; oduzimanje nepokretnosti i njeno povjeravanje na čuvanje i upravu predlagaču obezbjeđenja ili trećem licu,

5) zabrana dužniku protivnika obezbjeđenja da protivniku obezbjeđenja preda stvari, prenese koje pravo ili obavi koju drugu nenovčanu radnju na koju je upravljeno potraživanje,

(2) Ako je to neophodno radi sprečavanja nastanka nenadoknadive ili teško nadoknadive štete, nasilja ili ako je iz drugih važnih razloga to potrebno radi obezbjeđenja pravnog reda, sud može odrediti mjeru kojom će privremeno urediti sporni odnos među strankama.

Član 280.

Određivanje više privremenih mjera

Sud može, s obzirom na okolnosti slučaja, odrediti i više privremenih mjera, ako je to potrebno.

Član 281.

Vrijeme za koje se određuje privremena mjera

(1) U rješenju kojim se određuje privremena mjera odredit će se i trajanje te mjere, a ako je mjera određena prije podnošenja tužbe ili pokretanja kojeg drugog postupka i rok u kojemu

predlagač obezbjeđenja mora podnijeti tužbu odnosno prijedlog za pokretanje drugog postupka, radi opravdanja mjere.

(2) Sud će, na prijedlog predlagača obezbjeđenja, produžiti trajanje privremene mjere, uz uslov da se nisu promijenile okolnosti pod kojima je ta mjera određena.

(3) Prijedlog iz stava 2 ovog člana može se podnijeti samo prije nego što protekne vrijeme za koje je privremena mjera određena.

14. Zakon o izvršnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 59/03, 85/03, 64/05, 118/07, 29/10, 57/12, 67/13, 98/14, 5/17 – odluka USRS, 60/17 – odluka USBiH, 115/17 – odluka USBiH, 58/18 – rješenje USBiH i 66/18)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst propisa sačinjen u Ustavnom sudu BiH, kako je objavljen u službenim glasilima jer nije objavljen na svim službenim jezicima i pismima, a koji u relevantnom dijelu glasi:

Pretpostavke za prigovor

Član 51.

(1) Lice koje tvrdi da u pogledu predmeta izvršenja ima takvo pravo koje sprečava izvršenje može podnijeti prigovor protiv izvršenja tražeći da se izvršenje na tom predmetu proglasi nedopuštenim u obimu u kojem su prava tog trećeg lica zahvaćena izvršenjem.

(2) Prigovor se može podnijeti do dovršetka izvršnog postupka. Podnošenje prigovora ne sprečava sprovođenje izvršenja i ostvarenje potraživanja tražioca izvršenja, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(3) Sud će prigovor dostaviti tražiocu izvršenja i izvršeniku i pozvati ih da se u roku od osam dana izjasne o prigovoru.

Odluke suda po prigovoru trećeg lica

Član 52. stav (1)

(1) Sud će o prigovoru trećeg lica odlučiti u izvršnom postupku ili će podnosioca prigovora zaključkom uputiti da svoja prava ostvaruje u parnici.

Upućivanje na parnicu

Član 53.

(1) Upućivanje na parnicu iz stava 1. člana 52. ovog zakona, ne sprečava provedba izvršenja niti ostvarenje potraživanja tražioca izvršenja.

(2) U parnici iz stava 1. člana 52. ovog zakona podnosilac prigovora iz člana 51. ovog zakona može tražiti odlaganje izvršenja, pri čemu parnični sud na odgovarajući način primjenjuje odredbe parničnog postupka o određivanju sudskih mjera obezbjeđenja.

(3) Ukoliko donese rješenje o odlaganju izvršenja, parnični sud će odrediti i vrijeme na koje se ono odlaže te ga po službenoj dužnosti dostaviti nadležnom izvršnom sudu na provođenje.

(4) Izvršni sud će po prijemu rješenja iz stava 3. ovog člana zaključkom odgoditi dalje izvršenje, i nastaviti će ga, na prijedlog tražioca izvršenja, nakon pravosnažnosti odluke kojom parnični sud stavlja van snage rješenje o odgodu izvršenja ili odbacuje tužbu podnosioca prigovora, odnosno odbija njegov tužbeni zahtjev. Do nastavka izvršnog postupka, preduzete izvršne radnje ostaju na snazi.

(5) Ako prvostepeni parnični sud usvoji tužbeni zahtjev trećeg lica da se izvršenje proglasi nedopuštenim i ukine rješenje o izvršenju, naložiće i obustavu izvršnog postupka. Nakon pravosnažnosti ove odluke parničnog suda, izvršni sud će rješenjem konstatovati da je izvršni postupak obustavljen i njime ukinuti sve provedene radnje.

(6) Odlukom o prigovoru trećeg lica koju izvršni sud donese na osnovu stava 2. člana 52. ovog zakona ne dira se u prava tog

lica da i nakon te odluke ostvaruje svoja prava protiv tražioca izvršenja, odnosno izvršenika u posebnoj parnici.

(7) Treće lice se može koristiti pravima predviđenim stavom 2. ovog člana samo ako je parnica radi ostvarenja njegovih prava protiv tražioca izvršenja, odnosno izvršenika pokrenuta na osnovu zaključka u upućivanju na parnicu iz stava 1. člana 52. ovog zakona.

VIII - ODLAGANJE, OBUSTAVA I OKONČANJE IZVRŠENJA

Odlaganje izvršenja na prijedlog tražioca izvršenja

Član 60.

(1) Ako zakonom nije drugačije određeno, izvršenje se može odložiti potpuno ili djelimično samo na prijedlog tražioca izvršenja ako sprovođenje rješenja nije otpočelo. Ako više tražilaca izvršenja učestvuje u izvršnom postupku pa samo neki od njih traže odlaganje, sud će samo u odnosu na tog tražioca izvršenja odložiti izvršenje.

(2) Ako je sprovođenje izvršenja otpočelo, a izvršenik se, u roku koji mu je sud odredio, izjasnio protiv odlaganja, sud će odlučiti o opravdanosti prijedloga za odlaganje.

(2a) Tražilac izvršenja može samo jednom, u okviru razumnog roka, predložiti odgađanje izvršenja, što će cijeliti sud u svakom konkretnom slučaju.

(3) Ako je zakonom predviđeno da se izvršenje mora tražiti u određenom roku, tražilac izvršenja može podnijeti prijedlog za odlaganje u tom roku.

Vrijeme za koje se izvršenje odlaže

Član 61.

(1) Sud će odložiti izvršenje za vrijeme koje je tražilac izvršenja odredio ili na vrijeme koje po okolnostima slučaja smatra opravdanim.

(2) Ako je tražilac izvršenja podnio prijedlog za odlaganje izvršenja u slučaju u kome je zakonom predviđeno da se izvršenje ima tražiti u određenom roku, izvršenje se ne može odložiti za vrijeme duže od tog roka.

Nastavljanje odloženog postupka

Član 62.

Odloženo izvršenje se nastavlja na prijedlog tražioca izvršenja i prije isteka roka za koji je odloženo. Ako tražilac izvršenja ne predloži nastavak izvršnog postupka ni po isteku 30 dana od isteka vremena na koje je izvršenje odloženo, sud će obustaviti postupak.

15. Zakon o izvršnom postupku ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 32/03, 52/03 – ispravka, 33/06, 39/06 – ispravka, 39/09, 29/11 – odluka USBiH, 74/11 – odluka USFBiH, 35/12, 35/12 – rješenje USBiH, 46/16, 36/17 – odluka USBiH, 55/18 – rješenje USBiH, 25/20 – odluka USBiH i 19/25)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

VI - PRIGOVOR TREĆEG LICA

Član 51.

Pretpostavke za prigovor

(1) Lice koje tvrdi da u pogledu predmeta izvršenja ima takvo pravo koje sprečava izvršenje može podnijeti prigovor protiv izvršenja tražeći da se izvršenje na tom predmetu proglasi nedozvoljenim u obimu u kojem su prava tog trećeg lica zahvaćena izvršenjem.

(2) Prigovor se može podnijeti do okončanja izvršnog postupka. Podnošenje prigovora ne sprečava provođenje izvršenja i ostvarenje potraživanja tražioca izvršenja, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

(3) *Sud će prigovor dostaviti tražiocu izvršenja i izvršeniku i pozvati ih da se u roku od osam dana izjasne o prigovoru.*

Član 52. stav (1)

Odluke suda po prigovoru trećeg lica

(1) *Sud će o prigovoru trećeg lica odlučiti u izvršnom postupku ili će podnosioca prigovora zaključkom uputiti da svoja prava ostvaruje u parnici.*

Član 53.

Upućivanje na parnicu

(1) *Upućivanje na parnicu iz stava 1. člana 52. ovog zakona ne sprečava provedbu izvršenja, niti ostvarenje potraživanja tražioca izvršenja.*

(2) *U parnici iz stava 1. člana 52. ovog zakona podnosilac prigovora iz člana 51. ovog zakona može tražiti odlaganje izvršenja pri čemu parnični sud na odgovarajući način primjenjuje odredbe parničnog postupka o određivanju sudskih mjera osiguranja.*

(3) *Ukoliko donese rješenje o odlaganju izvršenja parnični sud će odrediti i vrijeme na koje se ono odlaže te ga po službenoj dužnosti dostaviti nadležnom izvršnom sudu na provođenje.*

(4) *Izvršni sud će po prijemu rješenja iz stava 3. ovog člana zaključkom odgoditi daljnje izvršenje i nastaviti ga, na prijedlog tražioca izvršenja, nakon pravosnažnosti odluke kojom parnični sud stavlja van snage rješenje o odgodu izvršenja ili odbacuje tužbu podnosioca prigovora odnosno odbija njegov tužbeni zahtjev. Do nastavka izvršnog postupka preduzete izvršne radnje ostaju na snazi.*

(5) *Ako prvostepeni parnični sud usvoji tužbeni zahtjev trećeg lica da se izvršenje proglasi nedopuštenim i ukine rješenje o izvršenju, naložit će i obustavu izvršnog postupka. Nakon pravosnažnosti ove odluke parničnog suda, izvršni sud će rješenjem konstatovati da je izvršni postupak obustavljen i njime ukinuti sve provedene radnje.*

(6) *Odlukom o prigovoru trećeg lica koju izvršni sud donese na osnovu stava 2. člana 52. ovog zakona ne dira se u prava tog lica da i nakon te odluke ostvaruje svoja prava protiv tražioca izvršenja odnosno izvršenika u posebnoj parnici.*

(7) *Treće lice može se koristiti pravima predviđenim stavom 2. ovog člana samo ako je parnica radi ostvarenja njegovih prava protiv tražioca izvršenja odnosno izvršenika pokrenuta na osnovu zaključka o upućivanju na parnicu iz stava 1. člana 52. ovog zakona.*

VIII - ODLAGANJE, OBUSTAVA I OKONČANJE IZVRŠENJA

Član 60.

Odlaganje izvršenja na prijedlog tražioca izvršenja

(1) *Ako zakonom nije drukčije određeno, izvršenje se može odložiti potpuno ili djelimično samo na prijedlog tražioca izvršenja ako provođenje rješenja nije otpočelo. Ako više tražilaca izvršenja učestvuje u izvršnom postupku, pa samo neki od njih traže odlaganje, sud će samo u odnosu na tog tražioca izvršenja odložiti izvršenje.*

(2) *Ako je provođenje izvršenja otpočelo, a izvršenik se u roku koji mu je sud odredio izjasnio protiv odlaganja, sud će odlučiti o opravdanosti prijedloga za odlaganje.*

(3) *Ako je zakonom predviđeno da se izvršenje mora tražiti u određenom roku tražilac izvršenja može podnijeti prijedlog za odlaganje u tom roku.*

(4) *Tražilac izvršenja može samo jednom predložiti odlaganje izvršenja u toku postupka.*

Član 61.

Vrijeme za koje se izvršenje odlaže

(1) *Sud će odložiti izvršenje za vrijeme koje je tražilac izvršenja predložio, ali ne duže od šest mjeseci.*

(2) *Izuzetno od stava (1) ovog člana, sud može na prijedlog tražioca izvršenja odložiti izvršenje i na duži vremenski period ukoliko su tražilac izvršenja i izvršenik zaključili pismeni sporazum o načinu izmirenja potraživanja.*

Član 62.

Nastavljanje odloženog postupka

Odloženo izvršenje nastavlja se na prijedlog tražioca izvršenja i prije isteka roka za koji je odloženo. Ako tražilac izvršenja ne predloži nastavak izvršnog postupka ni po isteku 30 dana od isteka vremena na koje je izvršenje odloženo, sud će obustaviti postupak.

V. Dopustivost

16. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbe člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 19. stav (1) Pravila Ustavnog suda.

17. Član VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

c) Ustavni sud je nadležan u pitanjima koja mu je prosljedio bilo koji sud u Bosni i Hercegovini u pogledu toga da li je zakon, o čijem važenju njegova odluka ovisi, kompatibilan sa ovim Ustavom, sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog opšteg pravila međunarodnog javnog prava koje je bitno za odluku suda.

18. Zahtjev za ocjenu ustavnosti podnio je Apelacioni sud (sudija Robert Jović), što znači da je zahtjev podnijelo ovlašteno lice iz člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-5/10 od 26. novembra 2010. godine, tač. 7–14, objavljena u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 37/11). Također, Ustavni sud zapaža da se zahtjevom traži ocjena kompatibilnosti odredbi ZIP-a sa odredbama Ustava Bosne i Hercegovine i Evropske konvencije, te da od važenja navedene zakonske odredbe zavisi odluka redovnog suda u postupku. Iz toga slijedi da nesporno postoji nadležnost Ustavnog suda za odlučivanje iz člana VI/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine. Osim toga, Ustavni sud smatra da ne postoje drugi razlozi nedopustivosti iz člana 19. stav (1) Pravila Ustavnog suda. Stoga, Ustavni sud smatra da su ispunjeni uvjeti za razmatranje merituma predmeta.

VI. Meritum

19. Podnosilac zahtjeva smatra da član 75. ZIP-a nije u skladu sa članom II/3.e) i k) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stav 1. Evropske konvencije i članom 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju, te članom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i članom 14. Evropske konvencije u vezi sa članom II/3.e) i k) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stav 1. Evropske konvencije i članom 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju. Podnosilac je u zahtjevu naveo da je osporena odredba suprotna načelima pravne sigurnosti i vladavine prava, iz čega slijedi zaključak da ukazuje i na neusklađenost osporene odredbe sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. S obzirom na navode iz zahtjeva, Ustavni sud će osporenu odredbu ispitati u odnosu na standarde iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

20. U Ustavu Bosne i Hercegovine relevantne odredbe glase:

*Član I**Bosna i Hercegovina**2. Demokratska načela*

Bosna i Hercegovina je demokratska država koja funkcioniše u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora.

21. Ustavni sud podsjeća da je u svojoj dosadašnjoj praksi član I/2. Ustava Bosne i Hercegovine tumačio na način da sadrži načelo vladavine prava (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu br. *U-21/16* od 1. juna 2017. godine, tačka 19, dostupna na www.ustavisud.ba). Kao što je Ustavni sud naglasio u praksi, načelo vladavine prava nije ograničeno samo na formalno poštovanje ustavnosti i zakonitosti, već zahtijeva da svi pravni akti (zakoni, propisi i sl.) imaju određen sadržaj, odnosno kvalitet primjeren demokratskom sistemu, tako da služe zaštiti ljudskih prava i sloboda u odnosima građana i tijela javne vlasti u okviru demokratskog političkog sistema. U vezi s tim, Ustavni sud je naglasio da standard kvaliteta zakona traži da zakonska odredba bude dostupna licima na koja se primjenjuje (transparentnost) i da bude za njih predvidljiva, to jest dovoljno jasna i precizna da oni mogu stvarno i konkretno znati svoja prava i obaveze do stepena koji je razuman u datim okolnostima, kako bi se prema njima mogli ponašati (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-15/18* od 29. novembra 2018. godine, tačka 26, dostupna na www.ustavisud.ba). Osim toga, zakonska odredba treba biti u skladu s javnim interesom i njom se pojedincu ne može nametati pretjeran teret, odnosno zakonska odredba mora biti proporcionalna u odnosu na sve relevantne strane (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-4/19* od 5. jula 2019. godine, tačka 27, dostupna na www.ustavisud.ba).

22. Nadalje, Ustavni sud ukazuje da je jedno od osnovnih načela izvršnog postupka "načelo hitnosti" koje je u konkretnom slučaju propisano odredbom člana 6. ZIP-a. Navedeno načelo zasniva se na propisivanju kraćih rokova za preduzimanje pojedinih izvršnih radnji bilo stranaka ili suda. U suštini, radi se o zahtjevu iskazanom u načelima ekonomičnosti i efikasnosti izvršnog postupka, te pravovremenosti pružanja pravne zaštite tražiocu izvršenja, te je isticano da je hitnost postupanja primarno interes tražioca izvršenja, a indirektno i izvršenika, jer se smanjuju troškovi i brzo otklanja neizvjesnost u pravnoj poziciji subjekata (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-4/15* od 30. septembra 2015. godine, tačka 19, dostupna na www.ustavisud.ba).

23. Na navedeno načelo Ustavni sud je ukazivao u svojim odlukama u kojima je naglašavao da u izvršnom postupku, zbog same njegove prirode, treba postupati hitno, kako je to propisano odredbama ZIP-a (vidi Ustavni sud, odluke br. *AP-5668/14* od 14. maja 2015. godine, tačka 26, *AP-5401/14* od 24. aprila 2015. godine, tačka 24, *AP-5156/14* od 17. marta 2015. godine, tačka 23, dostupne na www.ustavisud.ba). U navedenim predmetima Ustavni sud je utvrdio kršenje prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije zbog toga što izvršni postupak nije okončan u razumnom roku.

24. Prije razmatranja ustavnosti osporene odredbe, Ustavni sud smatra svrsishodnim da ukaže na procesna prava trećih lica koja imaju kako bi mogla zaštititi imovinska prava na predmetu izvršenja koja proizlaze iz odredbi ZIP-a. Predmet izvršenja su stvari i prava na kojima se po zakonu može provesti izvršenje radi namirenja potraživanja tražioca izvršenja. Ako lice koje tvrdi da u pogledu predmeta izvršenja ima takvo pravo koje sprečava izvršenje, takvo lice može podnijeti prigovor i tražiti da se

izvršenje na tom predmetu proglasi nedopuštenim (član 63. stav (1) ZIP-a). Prema odredbama ZIP-a, treće lice u izvršnom postupku nema status stranke već učesnika u postupku zbog toga što se u postupku odlučuje o nekom njegovom pravu ili zbog toga što ima pravni interes (član 2. stav (1) tačka 7) ZIP-a). Institut "prigovor trećeg lica" je pravno sredstvo za zaštitu prava trećeg lica u obimu u kojem su prava tog trećeg lica zahvaćena izvršenjem. Prema članu 63. stav (2) ZIP-a, treće lice prigovor može podnijeti do dovršetka izvršnog postupka. O prigovoru trećeg lica odlučuje izvršni sud u slučaju kada raspolaze s dovoljno relevantnih činjenica, dok u suprotnom donosi zaključak kojim treće lice upućuje da svoja prava ostvaruje u parničnom postupku (član 64. stav (2) ZIP-a). Pokretanje parničnog postupka ne sprečava provođenje izvršenja, niti ostvarenje potraživanja tražioca izvršenja (član 65. stav (1) ZIP-a). Međutim, prema članu 65. stav (2) ZIP-a, treće lice, kao tužilac u parničnom postupku, može tražiti odlaganje izvršenja od parničnog suda. Ukoliko parnični sud donese rješenje o odlaganju izvršenja, parnični sud će odrediti i vrijeme na koje se ono odlaže, te će ga dostaviti izvršnom sudu koji zaključkom, bez mogućnosti ispitivanja opravdanosti odluke parničnog suda, odgađa daljnje izvršenje. Izvršenje se nastavlja na zahtjev tražioca izvršenja pod uvjetima propisanim odredbama člana 65. stav (4) ZIP-a (vidi Relevantne propise). Sumirajući izneseno, Ustavni sud podsjeća da je odredbama čl. od 63. do 65. ZIP-a trećem licu pružena procesna zaštita na predmetu izvršenja tokom cijelog izvršnog postupka do njegovog dovršenja. Procesna zaštita uključuje i mogućnost traženja odlaganja izvršenja od parničnog suda u slučaju da je treće lice na osnovu zaključka izvršnog suda pokrenulo parnični postupak.

25. Međutim, Ustavni sud zapaža da nezavisno od odluke parničnog suda i od toga da li je treće lice od parničnog suda tražilo odlaganje izvršenja, treće lice u smislu člana 75. stav (1) ZIP-a ima mogućnost da od izvršnog suda traži odlaganje izvršenja kao dodatnu procesnu zaštitu na predmetu izvršenja. Uvjeti za odlaganje izvršenja prema članu 75. stav (1) ZIP-a su: da je treće lice u izvršnom postupku tražilo da se izvršenje proglasi nedopuštenim i da je pokrenulo parnicu (u kojoj treće lice ima pravo da od parničnog suda traži odlaganje izvršenja), te ako učini vjerovatnim postojanje svog pravnog interesa i da bi provođenjem izvršenja pretrpjelo nenadoknadivu štetu. Radi se o kumulativnim uvjetima koji moraju biti ispunjeni.

26. Ustavni sud smatra da takvo zakonsko normiranje stranke u postupku dovodi u poziciju neizvjesnosti i otvara pitanje usklađenosti takve zakonske norme s načelima pravne sigurnosti. U vezi s tim, Ustavni sud podsjeća da se tokom izvršnog postupka može pojaviti više trećih lica koja se u svim fazama izvršnog postupka mogu koristiti pravom iz člana 75. stav (1) ZIP-a, pod uvjetom da ispunjavaju zakonom propisane uvjete. Dakle, u praksi, odlaganje izvršenja na zahtjev trećeg lica može trajati do okončanja parničnog postupka, što može trajati duži period, odnosno više godina. Time se dovode u pitanje načela hitnosti izvršnog postupka, prava na suđenje u razumnom roku i druge garancije prava na pravično suđenje. Stranke u postupku (tražilac izvršenja i izvršenik) u slučaju odlaganja izvršenja na zahtjev trećeg lica u izvršnom postupku nemaju nikakvu zakonom propisanu procesnu zaštitu, niti mogućnost da do isteka vremena na koje je izvršenje odloženo traže nastavak izvršnog postupka, što dovodi u pitanje njihova prava u izvršnom postupku.

27. Ustavni sud zapaža da iz stava (2) osporenog člana 75. ZIP-a proizlazi da se za odlaganje izvršenja može tražiti jamstvo od strane trećeg lica. Ovom odredbom tražilac izvršenja se

obavezuje da sudu predloži jamstvo za odlaganje izvršenja, te se sudu ostavlja sloboda u procjeni kada će za odlaganje biti potrebno jamstvo. Ustavni sud smatra da takvo normiranje ne pruža zaštitu od njene zloupotrebe u procesnom smislu budući da je davanje jamstva za odlaganje izvršenja fakultativno, a ne obligatorno. Za razliku od takvog zakonskog normiranja, zakonodavac je u odnosu na tražioca izvršenja i njegov zahtjev za odlaganje izvršenja u članu 73. ZIP-a propisao da će "sud odbiti prijedlog za odlaganje ako tražilac izvršenja u roku koji mu sud odredi nije dao jamstvo za štetu koju bi izvršenik ili treće lice moglo trpjeti zbog provođenja izvršenja".

28. Ustavni sud podsjeća da svako odlaganje izvršnog postupka, koji je po zakonu hitan, posljedično može pokrenuti pitanje kršenja ustavnih i konvencijskih prava stranaka u postupku. Stoga, zakonska mogućnost odgađanja postupka treba da bude izuzetak koji zakonodavac treba ograničiti, te propisati jasne i precizne uvjete za korištenje takve mogućnosti. Evropski sud je u praksi naveo da pravo na pristup sudu ne uključuje samo pravo na pokretanje postupka, već i pravo da sud "riješi" spor (vidi Evropski sud, *Multiplex protiv Hrvatske*, presuda od 10. jula 2003. godine, predstavka broj 58112/00, tačka 45). Također, država ima obavezu organizirati sistem izvršenja presuda koji je djelotvoran kako na nivou prava tako i u praksi, te osigurati izvršenje bez neopravdanih odgoda (vidi Evropski sud, *Fuklev protiv Ukrajine*, presuda od 7. juna 2005. godine, predstavka broj 71186/01, tačka 84).

29. Ustavni sud zapaža da se izvršni postupak, u pravilu, pokreće na prijedlog tražioca izvršenja, a samo izuzetno po službenoj dužnosti, kao i po prijedlogu lica i organa kada je to zakonom izričito određeno. Kod pokretanja izvršnog postupka dolazi do izražaja načelo dispozicije stranaka i načelo oficijelnosti. Načelo dispozicije entitetski zakonodavci primjenjuju i kod procesne mogućnosti odlaganja izvršenja jer prema entitetskim izvršnim zakonima odlaganje izvršenja je u isključivoj dispoziciji tražioca izvršenja, koji ima status stranke u postupku. Prema entitetskim izvršnim zakonima, ali i odredbama ZIP-a, odlaganje se na prijedlog tražioca izvršenja može zatražiti ukoliko provođenje izvršenja nije otpočelo te samo jedanput u okviru razumnog roka. To upućuje na zaključak da su zakonodavci tu procesnu mogućnost tražiocima izvršenja vremenski ograničili uz daljnju restrikciju da se tim pravom mogu koristiti samo jedanput tokom izvršnog postupka. Izuzetno, zakonima o izvršnom postupku tražiocima izvršenja ostavljene su još dvije mogućnosti u kojima mogu tražiti odlaganje izvršenja. Do odlaganja izvršenja može doći i na osnovu saglasnog prijedloga stranaka u postupku, odnosno tražioca izvršenja i izvršenika (član 74. ZIP-a), što je, *per se*, logično. U tom slučaju sud odlaže izvršenje bez ispitivanja postoje li za to propisane pretpostavke. Dakle, zakonima o izvršnom postupku u Bosni i Hercegovini su na identičan način propisani uvjeti u kojima tražilac izvršenja može tražiti odlaganje izvršenja. Prema relevantnim entitetskim zakonima, do odlaganja izvršenja može da dođe isključivo na prijedlog tražioca izvršenja, i to samo jedanput tokom izvršnog postupka. Cilj ovakvog zakonskog rješenja je efikasnije provođenje izvršnog postupka i sprečavanje zloupotrebe prava jer su u sudskoj praksi bili česti slučajevi da su tadašnji dužnici i treća lica, koristeći se ovlaštenjem za odlaganje postupka, odugovlačili izvršni postupak i time često bespotrebno opterećivali izvršne sudove s ovakvom vrstom predmeta (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj AP-533/18 od 17. decembra 2019. godine, tačka 36, dostupna na www.ustavnisud.ba).

30. S druge strane, za razliku od zakonskih uvjeta pod kojima tražioci izvršenja mogu tražiti odlaganje izvršenja, treća lica kao učesnici u izvršnom postupku, prema članu 75. stav (1) ZIP-a, odlaganje izvršenja mogu tražiti u svim fazama izvršnog postupka, sve do okončanja postupka, ukoliko ispunjavaju zakonom propisane uvjete. Kao što je prethodno navedeno, Ustavni sud podsjeća da treće lice, ukoliko ga je izvršni sud uputio na parnicu, ima pravo da zahtijeva odlaganje izvršenja od parničnog suda shodno članu 65. stav (2) ZIP-a. U vezi s tim, Ustavni sud zapaža da relevantne odredbe Zakona o parničnom postupku BDBiH ne propisuju odredbe o sudskim mjerama osiguranja. Međutim, iz dokumenata koje je podnosilac zahtjeva dostavio na uvid Ustavni sud zapaža da parnični sud u BDBiH odlučuje o prijedlogu trećeg lica (tužioca u parničnom postupku) za određivanje privremene mjere osiguranja u skladu s odredbama čl. od 270. do 282. ZIP-a. Prema članu 270. stav (1) ZIP-a, privremena mjera osiguranja može se predložiti prije pokretanja i tokom sudskog ili upravnog postupka, te nakon završetka tih postupaka, sve dok izvršenje ne bude provedeno. Navedena odredba u stavu (2) propisuje da u prijedlogu za određivanje privremene mjere predlagač osiguranja mora istaći zahtjev u kojem će tačno označiti potraživanje čije osiguranje traži, odrediti kakvu mjeru traži i vrijeme njenog trajanja te, kada je to potrebno, sredstva osiguranja kojima će se privremena mjera prinudno ostvariti te predmet osiguranja. U prijedlogu se moraju navesti i činjenice na kojima se zasniva zahtjev za određivanje privremene mjere, te predložiti dokazi kojima se ti navodi potkrepljuju, a predlagač je dužan da dokaze, po mogućnosti, dostavi uz prijedlog. Odredbama ZIP-a propisani su uvjeti pod kojima se određuju privremene mjere te vrste privremenih mjera (čl. od 274. do 277. ZIP-a). Privremena mjera radi osiguranja novčanog potraživanja može se odrediti ako predlagač osiguranja učini vjerovatnim postojanje potraživanja i opasnost da će bez takve mjere protivnik osiguranja spriječiti ili znatno otežati naplatu potraživanja time što će svoju imovinu otuđiti, prikriti ili na drugi način njom raspolagati (član 274. stav (1) ZIP-a). Radi osiguranja nenovčanog potraživanja može se odrediti privremena mjera ako predlagač osiguranja učini vjerovatnim postojanje svog potraživanja i opasnost da bi bez takve mjere protivnik osiguranja spriječio ili znatno otežao ostvarenje potraživanja, posebno time što bi promijenio postojeće stanje stvari (član 276. stav (1) ZIP-a). Također, sud može donijeti više privremenih mjera, ako je to potrebno (član 280. ZIP-a). Vrijeme za koje se određuje privremena mjera je u dispoziciji suda koji odlučuje o privremenoj mjeri, koji je dužan da u rješenju kojim se određuje privremena mjera odredi trajanje te mjere (član 281. stav (1) ZIP-a). Međutim, praksa pokazuje da se odlaganje izvršenja veže za pravomoćno okončanje parničnog postupka.

31. Sadržaj navedenih odredbi ukazuje da treće lice, pored procesne zaštite iz člana 65. stav (2) ZIP-a, ima pravo da, ukoliko ispunjava uvjete iz člana 75. stav (1) ZIP-a, traži odlaganje izvršenja i od izvršnog suda koji o zahtjevu odlučuje u odnosu na iste zakonske uvjete kao i parnični sud (odredbe čl. 270–282. ZIP-a). Navedeno upućuje na zaključak da treće lice, koje nije stranka u postupku, uživa dvostruku procesnu zaštitu u odnosu na mogućnost odlaganja izvršenja koja strankama u postupku (tražiocu izvršenja i izvršeniku) nije pružena. Prethodno je navedeno da entitetski zakoni samo tražiocima izvršenja pružaju procesno pravo da od izvršnog suda traže odlaganje izvršenja, i to pod vrlo strogim uvjetima.

32. Nezavisno od toga, za Ustavni sud se postavlja pitanje svrshodnosti ovakvog zakonskog normiranja koje pruža

ovlaštenje izvršnom sudu da odlučuje o odlaganju izvršenja pod istim zakonskim uvjetima kao parnični sud koji je ovlašten da odlučuje o istom pitanju u parničnom postupku koji je pokrenulo treće lice. Ovo posebno u svjetlu okolnosti što je jedan od uvjeta za primjenu člana 75. stav (1) ZIP-a da je treće lice pokrenulo parnični postupak. Stoga se logičnim nameće zaključak da će treće lice od parničnog suda tražiti odlaganje izvršenja. Ustavni sud smatra da je parnični sud u boljoj poziciji od izvršnog suda da procijeni uvjete za donošenje privremene mjere i odlaganje izvršenja budući da raspolaže svim dokazima koje su stranke podnijele kada odlučuje o meritumu spora i osnovanosti razloga zbog kojih je treće lice pokrenulo parnični postupak. Prema mišljenju Ustavnog suda, mogućnost da o istom pitanju pod istim zakonskim uvjetima (odredbe čl. 270–282. ZIP-a), pored parničnog suda (koji je eventualno odbio zahtjev trećeg lica ili treće lice od parničnog suda nije ni tražilo odlaganje izvršenja), odlučuje i izvršni sud predstavlja nepotreban teret za izvršni sud kojim se usporava postupak izvršenja, što je suprotno načelima izvršnog postupka. U vezi s tim, Ustavni sud podsjeća da jedno od načela vladavine prava nalaže da zakonska odredba treba biti u skladu s javnim interesom i da se njom pojedincu ne može nametati pretjeran teret, odnosno zakonska odredba mora biti proporcionalna u odnosu na prava i obaveze svih relevantnih strana. Ustavni sud ne vidi u čemu se ogleda javni interes za ovakvo zakonsko normiranje.

33. Ustavni sud naročito naglašava da Skupština u ostavljenom roku nije dostavila odgovor na zahtjev tako da je propustila da obrazloži u čemu se ogleda *ratio* spornog zakonskog normiranja, te javni interes kojim se zakonodavac rukovodio prilikom propisivanja sporne odredbe. Ustavni sud smatra da se spornim zakonskim normiranjem stavlja pretjeran teret na stranke u postupku koje u izvršnom postupku nemaju osiguranu procesnu zaštitu od moguće zloupotrebe trećih lica u korištenju prava da od izvršnog suda traže odlaganje izvršenja. Osporena odredba, prema mišljenju Ustavnog suda, nije ni proporcionalna u odnosu na sve strane u postupku jer se trećim licima u izvršnom postupku bez razumnog opravdanja pruža dodatna procesna zaštita, iako im je ista zaštita pod istim zakonskim uvjetima pružena u parničnom postupku, čime se dovodi u pitanje načelo ravnopravnosti strana u izvršnom postupku. Sve naprijed navedeno je za Ustavni sud dovoljno da zaključi da osporena odredba člana 75. ZIP-a nije kompatibilna sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

34. Odlučujući o djelovanju odluke Ustavnog suda, u skladu sa članom 61. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da osporena odredba člana 75. ZIP-a prestaje da važi narednog dana od dana objavljivanja ove odluke Ustavnog suda.

Ostali navodi

35. S obzirom na izneseni zaključak, Ustavni sud ne vidi potrebu da posebno ispituje usklađenost osporene odredbe sa članom II/3.e) i k) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stav 1. Evropske konvencije i članom 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju, te članom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i članom 14. Evropske konvencije u vezi sa članom II/3.e) i k) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stav 1. Evropske konvencije i članom 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju.

VII. Zaključak

36. Ustavni sud zaključuje da odredba člana 75. ZIP-a nije u skladu s članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine jer takvo zakonsko normiranje nije u skladu s javnim interesom, niti je proporcionalno u odnosu na prava i obaveze svih relevantnih strana u izvršnom postupku.

37. Na osnovu člana 59. st. (1) i (2) i člana 61. stav (2) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

38. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U-24/25**, rješavajući zahtjev **Apelacijskog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (sudac Robert Jović)**, na temelju članka VI/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (2) točka b), članka 59. st. (1) i (2) i članka 61. st. (2) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja

na sjednici održanoj 14. svibnja 2026. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odlučujući o zahtjevu **Apelacijskog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (sudac Robert Jović)** za ocjenu kompatibilnosti članka 75. Zakona o ovršnom postupku ("Službeni glasnik Brčko distrikta" br. 39/13, 47/17 i 2/21),

utvrđuje se da članak 75. Zakona o ovršnom postupku ("Službeni glasnik Brčko distrikta" br. 39/13, 47/17 i 2/21) nije u skladu sa člankom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

U skladu sa člankom 61. stavak (2) Ustava Bosne i Hercegovine ukida se članak 75. Zakona o ovršnom postupku ("Službeni glasnik Brčko distrikta" br. 39/13, 47/17 i 2/21).

Ukinuti članak 75. Zakona o ovršnom postupku ("Službeni glasnik Brčko distrikta" br. 39/13, 47/17 i 2/21), u skladu sa člankom 61. stavak (3) Pravila Ustavnog suda, prestaje važiti narednog dana od dana objave odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Apelacijski sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (sudac Robert Jović; u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) podnio je 7. kolovoza 2025. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu kompatibilnosti članka 75. Zakona o ovršnom postupku ("Službeni glasnik Brčko distrikta" br. 50/13, 47/17 i 2/21; u daljnjem tekstu: ZOP) sa člankom II/3.(e) i (k) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stavak 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija) i člankom 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju, te člankom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i članom 14. Evropske konvencije u svezi sa člankom II/3.(e) i (k) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stavak 1. Evropske konvencije i članom 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju.